

EESTI POLITSEILEHT

ADMINISTRATIIV-ÕIGUSLIK AEGKIRI.

Nr. 26 (288)

6. juulil 1927 a.

VII. aastakäik

Ilmub üks kord nädalas — igal laupäeval.

Tellimise hind: aastas Mk. 1000.—
 poolaastas „ 500.—
 veerandaastas „ 250.—

Siseministeeriumile alluvatele asutustele ja nende ametnikkudele on tellimise hind:
 aastas Mk. 800.—
 poolaastas „ 400.—
 veerandaastas „ 200.—

Üksik number maksab Mk. 25.—

Tellimised — järgmise kuu esimesest päevast.

Avatud k. 1/29—1 23. Toimetaja kõnetunnid k. 12—1
 Toimetus ja kontor: Tallinn, Toompea lossis. Tel. 7-24

Kuulutuste hinnad:

1/1 lehek.	Mk. 4000.—	1/4 lehek.	Mk. 1000.—
1/2 „	„ 2000.—	1/8 „	„ 500.—
1/3 „	„ 1350.—	1/16 „	„ 250.—

Tunnistuste kaotuste kuulutused Mk. 100.—
 Lehe eesküljel 75⁰/₀, tekstis 100⁰/₀ kallim.

Aadressi muutmine 30 mk.

Aadress kirjade jaoks: Tallinn, Postkast nr. 338
 Jooksev arve Eesti panga Tallinna osak. nr. 543

Sisu: 1) Tartu-Valga prefektuur 1926. a. 2) Tsekivõltsijatest. 3) Pariisi kriminaalpolitsei reorganiseerimisest. 4) K. Kütt, Isikutunnistustest. 5) Spordi alalt. 6) Ametlik osa. 7) Välismailt. 8) Kuulutusi.

Tartu-Valga prefektuur 1926. a.

H. K.

(Lõpp.)

Kogu selle arenemise ajajärgu ja käigu on loomulikult kaasa elanud ka praeguse Tartu-Valga prefektuuri alla kuuluv politsei. Siin oli selle loomise protsessi tulemuseks kolme endise kohapealse iseseisva üksuse (Tartu linna, Tartu maakonna ja Valga maakonna) ühendamine üheks kohapealseks — Tartu-Valga prefektuuriks. Endise kolme politseivalitsuse asemel on praegu ainult üks — Tartu-Valga prefektuur, asukohaga Tartus. Kohtadel töötavad ainult jaoskonnad.

Kujuka pildi Tartu-Valga prefektuuri suurusest, sellega ühenduses osalt ka vastavate ametnikkude tööst annab pöördel olev tabel nr. 1.

Võrdluseks lubatagu mul tuua prefektuuride suuruse võrdlev tabel (1. jaan.

1927. a.), mis kindlasti tohiks pakkuda huvitust, kuna minu teada sellekohast statistikat ei ole kuskil peetud ja paljudki prefektuurid ei tea oma täpset suurst. Eriti tohiks see huvitada ka pol. peavalitsust. (V. järgneval lehek. tabel nr. 2.)

Toodud tabelites näidatud rahvaarvu kohta peab tähendama, et seda ei saa võtta absoluut täpsena, sest rahvaarvu administratiivüksuste järele on üldse võimatu täpselt kindlaks määrata, kuna see on alati kõikuv, mistõttu ka tabelis toodud elanikkude arv isegi tuhande või paari võrra ühele või teisele poole võib olla ebatäpne. Üldiselt on aga kõik toodud arvud õiged ja vastavad sellekohaste ametiasutuste ja statistika keskbüroo andmetele.

Tab. 1. Tartu-Valga prefektuuri suurus 1. I. 1927.

Administratiiv-üksuse nimetus	Politsei jaoskon- dade arv	Politsei rajoonide arv	Elanik- kude arv	Elu- majade arv	Pindala suurus rt. km.	Iga rajooni konstaabli kohta tuleb keskmiselt		
						Ela- nikke	Elu- maju	Pindala rt. km.
Tartu maakond	4 ¹⁾	65	128277	21680	6997,50	1973	334	107,65
Tartu linn	4	14	60830	4200	21,49	4345	300	—
Kokku Tartumaal	8	79	189107	25880	7018,99	—	—	—
Valga maakond	2	13	28814	3561	1481,09	2216	274	113,99
Valga linn	—	5	14596 ²⁾	1377	24,05	2919	275	—
Tõrva linn	—	—	(2557)	346	4,60	—	—	—
Kokku Valgamaal	2	18	43410	5284	1511,00	—	—	—
Kokku prefektuuris:	10	97	232517	31164	8529,99	—	—	—

Tab. 2. Prefektuuride võrdlev suurus 1. I. 1927. a.

Prefektuuride nimetus	Politsei jsk. arv	Politsei rajoonide arv	Elanik- kude arv	Elu- majade arv	Pindala suurus rt. km.	Prefektuuride võrdlev vahekord %		
						Ela- nikke	Elu- maju	Pindala
Tartu-Valga prefektuur	10 ³⁾	97	232517	31164	8529,99	20,80	18,85	17,94
Tallinna-Harju „	15 ⁴⁾	95	221725	23644	5682,87	19,84	14,30	11,95
Rakvere-Paide „	7 ⁵⁾	60	134426	21278	6325,14	12,03	12,87	13,30
Võru-Petseri „	6	70	143341	23018	5934,37	12,82	13,93	12,48
Lääne-Saare „	7 ⁶⁾	58	132658	26404	7744,17	11,87	15,97	16,29
Pärnu „	4	47	97075	15623	5227,87	8,68	9,45	10,99
Viljandi „	3	40	79435	12414	4056,78	7,11	7,51	8,53
Narva „	4	38	76550	11759	4047,51	6,85	7,12	8,52
Kokku:	56	505	1117727	165304	47548,70	—	—	—

Lubatagu mulle siinkohal ka praeguse Tartu-Valga prefektuuri piirkonnas olnud end. politseiüksuste tekkimise ajalugu ja ühenduses sellega meele tuletada neid mehi, kes selles organiseerimis- ja loomistööd on kaasa elanud ja aidanud.

Esimesena algas tegevust kohalistest üksustest Tartu linna politsei (22. nov. 1918. a.). Esimeseks Tartu miilitsaülemaks oli mees, kelle nimi jääb püsima

Eesti politsei ajaloosse kustumata, meie politsei looja, kauaaegne siseminister ja praegune riigikogu esimees Karl Einbund. Ei ole huvitusetä märkida, et juba oma esimeses päevakäsus väljendas ta need põhimõtted, millele ta ise alati on truiks jäänud ja millede arendamisel tema meie praeguse politsei on välja kasvatanud. Julgen seepärast selle ajaloolise dokumendi arhiivitolmu alt päevavalgele tuua: „Päevakäsk Tartu miilitsale nr. 1, Tartus, 25. novembril 1918. a. § 8 — Tartu linna miilitsionärid, teenijad ja ametnikud! 22. skp. olete Teie Eesti vabariigi teenistuses. Teie hooleks on usaldatud Tartu linna julge- ja healekale eest hoolitsemine. Kõigil tuleb kindlasti ja korralikult oma teenistuses olla, mil-

1) Tartu tervishoiu jsk. ühes arvatud.
 2) Tõrva linna elanikkude arv on Valga maak. elanikkude arvule juba juure arvatud.
 3) Tartu tervishoiu jsk. ühes arvatud.
 4) 3 abijsk. ühes arvatud.
 5) 1 abijsk. ühes arvatud.
 6) 1 abijsk. ühes arvatud.

les kõva distsipliini ja korda nõuan. Elanikkude vastu tuleb kõigil heasoovilikkust ja vastutulelikkust üles näidata. Ei tohi silmapilgukski unustada, et Teie rahva teenistuses olete. Läbiotsimistel ja muul miilitsa võimu tarvitamisel ei tohi jämedust ega toorust üles näidata. Kõik niisugused teod võtan teenistuse asjus arvesse. Tuleb punktipealne ja vali olla, kuid mitte seadusvastaselt kodanikkude õigusi ning puutumatus rikkuda. See päevakäsk tuleb komissaridel kõigile nende all teenijatele ette lugeda. Miilitsa-ülem Einbund.“

Juba 10. dets. 1918. a. lahkus K. Einbund miilitsaülemale kohalt sõjaväeteenistusse astumise puhul ja tema asemele tuli praegune tähtsamate asjade kohtuuriija S. Tattar, kes aga ainult Tartu langemiseni (20. dets. 1918. a.) oli ametis ja astus hiljem sõjaväkke. Ka edaspidi ei olnud Tartul oma politseiülematega õnne: kuni prefektuuri moodustamiseni on nad tervelt 13 korda vahetunud! Kohe peale Tartu tagasivõtmist punastelt oli lühikest aega miilitsaülemaks praegune Tartu prefektuuri komissar J. Kodres. (16. jaan. 1919. — 2. veebr. 1919. a.); siis tuli miilitsaülemaks praegune politseidirektor Reiman, kes aga läks juba 26. mail 1919. a. sõjaväeteenistusse. 20. veebr. 1920. a. kuni 24. sept. 1920. a. oli pol. ülemaks E. Kahna. Pikeemat aega püsis pol. ülemale kohal ainult August Saar (8. okt. 1920. a. kuni 20. apr. 1924. a.). Algas jälle vahetus. 3. juulil 1924. a. tuli teist korda pol. ülemaks N. Reiman, kuid lahkus juba 19. veebr. 1925. a. pol. peavalitsuse ülemaks määramise puhul. 14. märtsil 1925. a. kinnitati Tartu linna pol. ülemaks maak. pol. ül. abi Arthur Stolzen, kes 9. okt. samal aastal ootamata suri. Vaheaegadel täitis pol. ülemale kohuseid pol. ül. abi Oskar Truus, kes ainsana püsis algusest peale oma kohal. O. Truus määrati ka peale Stolzen'i surma jälle pol. ülemale kohustetäitjaks ja peale prefektuuride sisseseadmist 1. jan. 1926. a. täitis ka aj. prefekti kohuseid kuni 1. märtsini 1926. a., mis ajast kinnitati H. Kruus Tartu-Valga prefektiks. O. Truus jäi Tartu-Valga abiprefektiks ja täitis neid kohuseid kuni surmani 15. dets. 1926. a.

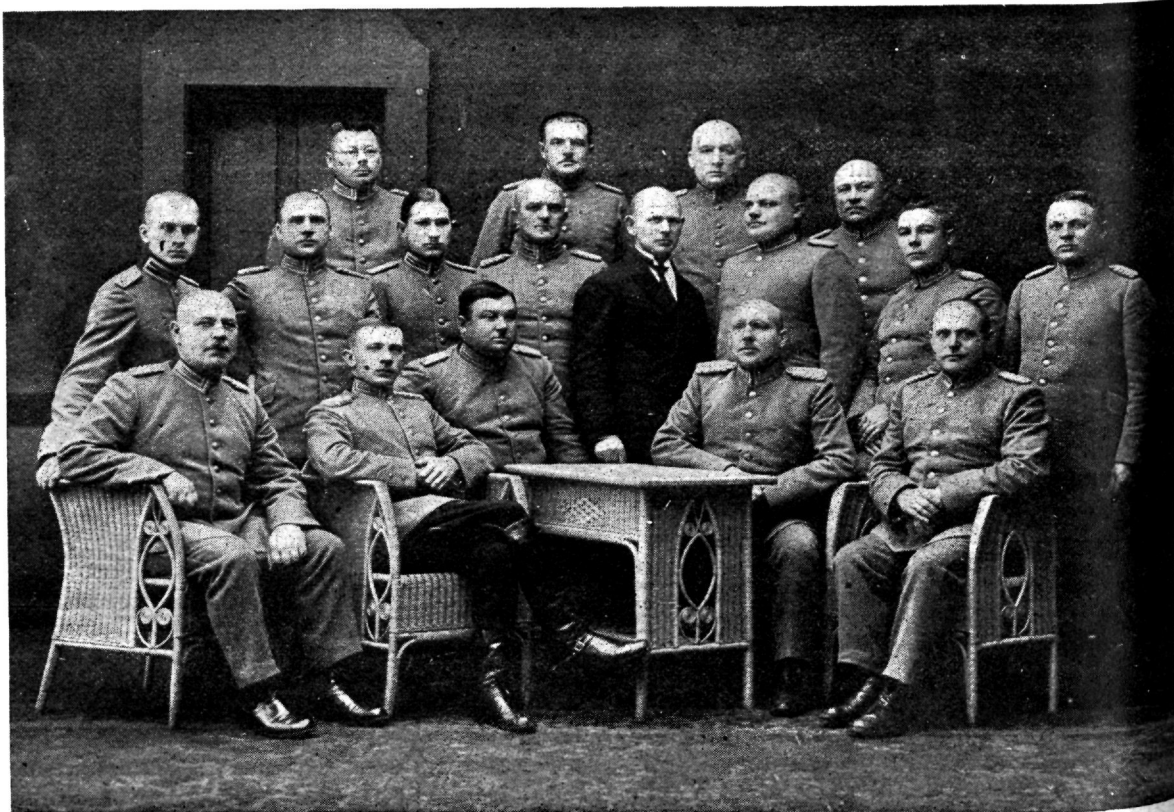
Õnnelikum sellest küllast oli Tartu maakonna politsei, kes oma tegevust alustas 23. novembril 1918. a. Maakonna esimeseks politseiülemaks oli Ivan Beläjev, kuid ainult kuni 5. veebr. 1919. a.,

mil tema asemele tuli August Ott, kes pol. ülemale kohuseid täitis kuni 4. märtsini 1921. a. Pikemat aega oli selle järele maak. pol. ülemaks Oskar Tolmoff, praegune Tallinna-Harju prefekt (6. juulist 1921. a. kuni Tallinna ülemine kuni 7. veebr. 1925. a.). Selle järele tuli pol. ülemaks praegune Tartu maak. kaitsemaleva pealik Jaan Unt 14. märtsil 1925. a. ja jäi sellele kohale kuni politsei ümberkorraldamiseni prefektuurideks, mille järele täitis kuni 20. veebr. 1926. a. abiprefekti kohuseid. Pol. ülemate vaheaegadel täitsid politseiülemale kohuseid pol. ül. abid.

Kõige hiljem võis politsei tegevust alata Valgas, kuna selle valdasid juba vabadussõja esimestel päevadel punaste salgad ja püsisid seal ka kauem. Alles S. veebruaril 1919. a. algas Valgas miilits oma tegevust, maakonnas veel hiljem, s. o. 14. märtsil. Esimeseks pol. ülemaks oli Hans Sims, kes jäi sellele kohale kuni 1. nov. 1924. a. Järgmiseks Valga maak. politseiülemaks määrati Peeter Kraav, kes sellel kohal oli kuni Valga politsei liitmiseni Tartu-Valga prefektuuriga, täites kuni 20. veebr. 1926. a. kohal abiprefekti kohuseid.

Kõikide praeguse prefektuuri piirides töötanud politseiülemate mälestus on jäädvustatud 1926. a. lõpul prefekti algatusel prefektuuri ruumides ülesseatud suureduste-portreede läbi.

Mis puutub praeguse Tartu-Valga prefektuuri 1926. a. tegevusse ja elusse, siis möödus see prefektuuri esimene eluaasta intensiivse töö korraldamise ja ühtlustamise, ametnikkude ametoskuse ja teadmiste tõstmise ja kehakasvatuse ning spordi korraldamise ja arendamise tähe all. Juhtivatest jõududest lahkus 1. apr. Tartu linna 3. jsk. politseikomissar, praegune pol. inspektori k. t. A. Tammann, kelle asemele samast ajast pol. komissariks kinnitati õigusteadlane Viktor Rotenbork. 15. dets. 1926. a. lahkus surma läbi Tartu-Valga abiprefekt Oskar Truus, kelle asemele abiprefektiks määrati senine Tartu linna 3. jsk. pol. komissar V. Rotenbork, (praegune Võru-Petseri prefekt). 20. dets. kinnitati 3. jaoskonna pol. komissariks senine pol. osakonna v. assistent Roman Pavian. Surma läbi lahkus prefektuuri koosseisust (300) peale abiprefekti veel 4 kordnikku — Tartu linna 3. jsk. van. kordnik Johannes Sarap ja kordn. Aleksander Reinert, Tartu linna 1. jsk. kordnik Hans Blaubrik ja Valga jsk. van. kordnik Jaan Hiio.

Tartu-Valga prefektuuri juhtivad ametnikud 1926. a.

Istuvad: Tartu tervishoiu jsk. pol. komissar Jaan Mägi; prefekt Herman Kruus; Tartu linn 2 jsk. pol. komissar Harry Saebelmann; abiprefekt Oskar Truus († 15. XII. 1926. a.); prefektuuri komissar Johannes Kodres. II rida Tartu l. 3 jsk. pol. abikomissar August Mers; Tartu l. 3 jsk. pol. komissar Viktor Rotenbork; Tartu l. 2 jsk. pol. abikomissar Ernst Janson; Tartumaa 1 jsk. pol. komissar Ludvig Haugas; prefektuuri sekretär Eduard Puidak; Elva jsk. pol. komissar Aleksander Sarap; Tartu l. 1 jsk. pol. komissar Leopold Brunhof; Tõrva jsk. pol. komissar Viktor Püvi. III rida: Mustvee jsk. pol. komissari k. t. Augustin Maask; Valga jsk. pol. komissar Johannes Gnudenteich; Tartu l. 2 jsk. pol. abikomissar August Kask; Tartumaa 4 jsk. pol. komissar Isak Anslang.

Tsekvõltsijatest.

(Lõpp.)

Palju võltsimisi toimetatakse viimasel ajal varastatud reisitsekkide abil. Viimased (neid tuntakse üldiselt inglise nime-tuse all: travellertsekid) moodustavad cnesest midagi keskmist era- ja pangatsekkide vahel. Harilikkudest tsekkidest erinevad reisitsekid seega, et neil leidub juba trükitult teatav summa (20, 30, 50 jne. dol.) ja allkiri tuleb panna kahte kohta: ülemisele tsekil olevale lahtrile kirjutab tsekiomanik oma nime tseki ostmisel, alumisele -- tseki järgi rahasaamisel pangas. Seejuures nõutakse harilikult tseki ettenäitamisel nõudja pass või mõni muu usaldusvääriline isikuttõendav dokument. Reisitsekke tarvitatakse praegu-

sel ajal õige palju: minnes reisima on kasulik võtta kaasa sularaha asemel tsekkiraamat, kui tsekke saab kasutada neis riikides ja linnades, kuhu kavatakse sõita. Sarnaseid tsekke annavad välja Ühisriikide ja Itaalia pangad. Kõige enam tuntakse American Express Company ning Bankers Association Bankers Trust Company reisitsekke, mida kasutavad laialdaselt reisivad ameeriklased. On täiesti arusaadav, et nende tsekkide järele tunnevad erilist igatsust rahvusvahelised tasku-, raudtee- ja võõrastemajavargad ning viimaste kliendid: varastatud kraami ostjad. Seetõttu varastatakse niisuguseid tsekke ka ena-

malt jaolt suurtes sadamalinnades, kuhu saabuvad ameeriklased, ja kiirrongides.

Sel momendil, mil pannakse toime tsekiraamatu vargus, leidub iga traveller-tsekiil ainult üks allkiri, mis kuulub tsekiomanikule. Selleks, et tseki kasutada (harilikult ei sünni see varaste eneste poolt, vaid seda toimetavad elukutselised tseki-võltsijad), on vaja võltsida üks allkiri, s. o. omaniku teine allkiri mahutada tseki. See sünnib kas kopeerimise teel, lihtsa võltsimise abil või seeläbi, et esimene allkiri välja radeeritakse ja kaks uut allkirja pannakse tseki, kusjuures mõnikord muudetakse ka tsekiomaniku nimi, kui puudub võimalus vastava passi muretsemiseks.

Kirjeldatud pettuste alal tegutses Lääne-Euroopas pikemat aega rahvusvaheline kuritegijate salk, mille pealikuks oli keegi Philipp Fischl Gantz, nagu teatas kongressil Dr. Vettters; salga juhti läks korda areteerida Lõuna-Ameerikas, kust tema anti välja ja toimetati saksa politsei kätte; mees mõisteti mõne aja eest Berliini kohtu poolt viieks aastaks vangis. Sellesarnaste petturite hulka kuulus ka G. Marchetti, kellest oli juba varem jutt, kes aga sellel alal kaua ei tegutsenud, sest tsekkide paber ning trükkiks tarvitatud värv olevat kuritegija enese seletuse järelle tööd väga raskendanud, nii et võltsimised õnnestusid võrdlemisi harva. Muuseas võeti Marchetti vahi alla veebruaris 1926. a. ja tema poolt sünnitatud kahju ulatuvat üle 1 milj. liiri, s. o. rohkem kui 20 milj. marka. Peale Marchetti areteerimise tulid ilmsiks veel mitmed pettused tsekkide tarvitamise alal, mis pandud toime selle suurpetturi poolt, kes mõisteti pikemaks ajaks kinni.

Viimane tsekkide võltsimisviis, mis tähtis politseile, seisab tsekkide täielises võltsimises, s. o. müüakse tsekke, mis igapidi valed: allkirjad on välja mõeldud panga nimetus on välja mõeldud, tseki-paber on võltsitud. Sarnased tseki võivad olla kahte liiki: tsekiplangid näevad umbes nii välja nagu vastava panga originaaltseki või aga plangid on välja-mõeldud nagu pankki.

Niisuguste tsekkidega opereerisid 1921. a. Jakob ja Hugo Mahler ühes New-Yorgist pärit Louis Kerperiga. Neil läks korda lühikese aja jooksul välja petta Zagrebi pankadelt umbes 20.000 dollarit. Mehed areteeriti Viini „Stadthotellis“; nende juurest leiti suur hulk vale-

tsekke, missugustest osa oli juba täidetud, nii et oodati ainult juhust hea äri tegemiseks. Petiste kraami läbiotsimisel tuli päevavalgele ka tseki kirjutusmasin, mille abil võidi kirjutada tseki summa kahvõltsimiselt ning osalt perforeeritult tsekiplangile. Sarnaseid tseki kirjutusmasinaid tarvitatakse teadupärast kaitseks tseki-võltsimiste vastu. Huvitav on selle loo juures see asjaolu, et kuritegijate poolt tarvitatud masin osutus esimeseks sellelaadiseks Austrias üldse, nii et esimene, kaitseks tseki-võltsimiste vastu konstrueeritud kirjutusmasin võeti Austrias tarvitusele tseki-võltsijate poolt! Mehed saadeti Zagrebi, kus nad kohtu poolt mõisteti kinni pikemaks ajaks.

Hoopis kardetavamad kui see algajate salk olid kuritegijad, kes kuulusid ungarlaste gruppi ja keda tuntakse Ungari tseki-võltsijate nimetuse all. Viimase grupi petised on kõik pärit Ungarist ja on pea kõik juudi soost. Seejuures ei tegutsenud mehed ainult tseki-võltsijatena, vaid panid toime ka mitmesuguseid teisi kuritegusid: rahamärkide võltsimisi, taskuvargusi, tegutsesid valemängijatena jne. Grupp algas oma tegevust suvel 1920. a. Viini ja Berliini kriminaalpolitseil läks korda kuni 1923. a. lõpuni üldse üle 35 salga liikme areteerida ja kindlasse kohta toimetada. Tseki-võltsijate salga juhiks oli „insener“ Franz Horvath (endise nimega Hofner), pärit Clujst, kes esitelles harilikult parun de Böeshaza'na. Tema „sekretäridena“ tegutsesid Martin Goldschmidt, Aleksander Jarinay ja Ludwig Harmath (Hartmann) Budapestist. Tähtsamaid tegelasi on veel Wilhelm Sugar (Spira), Siegfried Tolnay (Turteltaub), Andor Tigliar, Andreas Farago, Geza Weiss, Julius Deubson, Georg Spitz jne.

Ungari tseki-võltsijad opereerisid peaaegjalikult täiesti võltsitud tsekkidega. Mehed müüsid tsekke, mis antud välja olemasolematute pankade poolt. Esimesed tseki olid antud välja väljamõeldud „The first National Bank of Newyork“ peale, järgnesid „The National Bank of Boston“, „The National Trade Bank of Chicago“ tseki, kusjuures tseki summaks oli harilikult 1000 kuni 3000 dol. Horvath ise põgenes Euroopast pärast esimeste võltsimiste toimepaneku Brasiiliasse, võttis kaasa õige palju pettuste teel saadud raha. Kuid Brasiilias ei käinud mehe käsi hästi, tema pani seal toime mõningaid väiksemaid pettusi, teda hakati jälgima ja tema arvas paremaks tulla ta-

gasi Euroopasse. Jõudes 1921. a. Viini, müüs Horvath mitmele isikule ja ärile tsekke, mille väljaandjaks oli märgitud fiktiivne pank „Société de Banque de Suisse“ ja mis pidid lunastatama väljaõeldud panga poolt „Credit Industriel et Commercial Lyon“. Iga tseki suurus oli 10.000 franki. Horvathi tegevuse ta gajärjel kannatas suuremaid Viini firme kahju umbes 7 milj. krooni suuruses. Kuritegija põgenes ühes abilistega Harmathiga ja Jarinayga Viinist Genuasse, et sealt edasi sõita Lõuna-Ameerikasse. Viini politseidireksiooni sellekohasel palvel areteeriti mehed Genuas Itaalia politseivõimude poolt. Kuritegijate väljanõudmine viibis aga, mistõttu lõpuks ainult Harmath jäi vahi alla tema poolt juba varem Itaalias toimepandud pettuste eest võltsitud dollartsekkidega, mis eest ta mõisteti viieks aastaks vangi. Horvath ja Jarinay pääsesid uuesti vabadusse, kuid nende jälile saadi uuesti. Mehed võeti jaanuarikuus 1922. a. Berliinis kinni: viimast karistas saksa kohus üheaastase vangistusega, kuna esimene välja anti Austria võimudele. Oktoobris 1923. a. mõistis Viini kohus Horvathi kuueks aastaks vangi. Olles Berliinis, pani suurpettur uusi võltsimisi ja pettmisi toime. Anti välja tsekke Rio de la Plata peale; neid müüsid Viinis Farago, Tolnay, Sugar ja sünnitasid kahju üle miljardi krooni. Neid läks samuti korda hiljem tabada ja kohtu ette tuua, kus neid pikemaks ajaks kinni mõisteti. Berliinis valmistatud valetsekkid on huvitavad ka selle tõttu, et neis ei leidu sõna pank, ega sõna tsekk. Näib, nagu oleksid kuritegijad tahtnud peale muu veel nalja teha inimestega, keda nad petsid. Nii ei anna need tsekid selle kohta selgust, kas Rio de la Plata all tuleb mõista mõnd pankka, samanimelist Lõuna-Ameerika jõge, mõnd kohvikut või midagi muud.

Mis puutub valetsekkide trükkimisse, millega opereerisid Ungari kuritegijad, siis läks vastavatel politseivõimudel korda teha kindlaks, et tsekid trükiti korralikkudes ja soliidsetes trükikodades. Mõistagi ei lasknud kelmid endale valmistada tsekiraamatuid, vaid tsekid trükiti nende tellimisel lisana kõiksugustele „ärikirjadele“. Harilikult lasti trükkida väljaõeldud äri ringkirju klientidele: ringkirjas kõneldi arvete õiendamise kohta ning näitena lisati ligi tsekiplank. Viimased kasutati siis kuritegijate poolt ära. Ungari tseki võltsijate suur edu Kesk-Euroopa

riikides (mitte ainult eraisikute, vaid ka — mis tähtis — pankade juures) on seletatav selle aja üldise olukorraga, mil pettusi toimetati. Saksamaal, Austrias, Ungaris valitses tol ajal inflatsioon, mistõttu igaiüks püüdis osta, kui vähegi võimalik, välisvaluutat. See soov oli nii suur, et ostude juures ei võetud arvesse kõige primitiivsemaid ettevaatusabinõusid.

Veidi teistmoodi tegutsesid umbes aasta eest kaks kelmi Münchenis, Erfurtis ja Leipzigitis. Üks neist ostis Leipzigitis asuvast „Deutsche Kreditbank'ast“ tseki 33.000 s. marga peale; väljamaksmine pidi sündima James Studd nimelisele isikule. Tsekk oli kirjutatud tindiga. Mõni päev hiljem müüs tsekiostja tseki samale pangale tagasi. Vahepeal aga valmistati originaaltseki abil valetsekk, mis esimesega peaaegu ühte läks, arvatud välja mõni tühi erand. Valetsekkile asetati võltsitud allkirjad ja siis müüdi see tsekk samal päevalgi kui originaaltsekk ühele teisele pangale. Sellel juhtumisel poleks isegi midagi aidanud, kui pangast, millele esitati väljamaksmiseks valetsekk, oleks tseki väljaandjale pangale telefoniteel tehtud järelepärimine, kas tsekk on õige, sest vastus oleks olnud tingimata jaatav.

Kõik käsitatud pettused tsekkide alal näitavad ühelt poolt, kui hädaohtlik on rahvusvaheliste kelmide tegevus ja kui raske on teiselt poolt politseil võidelda petturite ja nende mitmesuguste uute väljaõelduste — pettmiste vastu. Just pettused tsekkidega, eriti aga tseki võltsimised on paljude rahvusvaheliste kuritegijate tegevuse erialaks. Juba praegu seisavad tseki võltsimised esikohal rahvusvaheliste kuritegude seas ning võib täie õigusega öelda, et pettused tsekkide alal kasvavad iga päevaga. Seletatav on see nähtus muidugi kõige pealt selle kergetusega, millega võidakse tänapäev toime panna niisuguseid pettusi. Pealegi ei nõua tseki võltsimised ja teised kuriteod tsekkide müümise alal suuremat tegevuskapitali, ei nõua nemad ka füüsilise jõu tarvitamist ega erilist osavust, nagu mõni varguse liik. Nõuetav on lõpuks ainult väike asi tundmine. Sellele tuleb veel juure lisada, et tsekipetised pea alati ise võivad määrata summa kõrguse, mille eest nad astuvad tegevusse. See aga on psühholoogiliselt väga ja väga ligitõmbav.

Politsei ametnikud, kellele tuleb tegemist teha rahvusvaheliste kuritegijatega, seisavad praegu selle nähtuse ees, et paljud

tuntud ja kardetavad murdvargad, taskuvargad, pangaröövlid jne. oma eriala jäätavad maha ja tsekipettustele lähevad üle. Siin pole õieti midagi võõrastavat. Võtame näiteks murdvarga, eriliselt raudkappide murdvarga. Tema „töö“ nõuab palju ettevalmistamist, aega, jõupingutust ja ka raha. Sarnane murdvaras peab esmalt endale otsima tarvilise „objekti“; kui ta ise ei saa või ei taha seda otsida, peab ta tasu maksma sellele „ametvennale“, kes temale „objekti“ kätte juhatab (suurlinnades on olemas erilised kuritegijate lokaalid, kus „objekte“ pakutakse sellele — muidugi tuntud, s. o. „usaldusväärilisele“ isikule — kes maksab kõige enam tasu, omapärane enampakkumine!). Murdvarguse riistad on kallid ja neid tuleb alata uuendada, sest harilikult jäetakse nad kuriteopaigale. Enne murdvarguse toimepanemist tuleb mitu päeva teha kõva füüsilist tööd: läbi seinte, põrandate või lagede tuleb murda enne kui jõutakse kassaruumi. Mõnikord on pealegi, kui kõik töö tehtud, raha makstud ja vaev nähtud, kassa tühi või seal leidub nii vähe raha, et „töö“ ennast ei tasunud sugugi. Ehk võtame taskuvarga. Tema „töö“ äpardub eriti kergesti, isearanis nüüd, kus publik ettevaatlikumaks on muutunud; taskuvaras on alalises sissekukkumise hädahoos kuriteo toimepanemisel. Mis ime siis, kui vanad retsi-diviivid hakkavad otsima uut eriala, mis pole nii hädasohtlik ja on siiski tulutoov!

Mis nüüd puutub kaitseabinõudesse tseki võltsimiste vastu, siis on kõigepealt kasulik mikroskoop. Viimase abil saab kergesti kindlaks teha võltsimisi, mis on korda saadetud mehaanilisel teel (radeerimine jne.). Teine abinõu on päevapildistamine, mille juures kasutatakse seda asjaolu, et päevapildiplaate näitab ka sarnaseid valgustusvahesid, mis harilik silm ei näe. Meie päevil on hakatud tarvitama veel kvartslampe ja päevapildistamist ultravioletti valguses. Tähtis on muidugi võitluses tseki võltsimiste vastu tsekipaber. Viimasel ajal tarvitatakse tsekipaberiks pea igal pool eriline paber veemärkidega, mis raskendab võltsida. Mõned Saksamaa pabervabrikud lisavad tsekipaberi valmistamisel pabersegule mingi aine, mistõttu tseki, kui neid tahetakse keemilisel teel võltsida, tumedaks muutuvad. Umbes sama tagajärge saadakse, kui valmis tsekiraamatud pannakse teatavasse vedelikku, kuid siin on muidugi eeltingimuseks nõue, et

selle vedeliku mõju ei saa paraliseerida mõne teise vedelikuga, teiste sõnadega, et tsekke ei saa nõelda puhtaks pesta. Mõnedes pabervabrikutes valmistatakse n. nim. voidpaber; viimane koosneb kahest või kolmest paberkorrast, kusjuures iga kord on ise värvi. Juhtumisel kui tsekki katsutakse võltsida, rikutakse muidugi pealmine kord ja alumine on näha, seega võltsimine silmnähtav.

Väga tähtis on mõistagi ka tseki kiri. Suuremalt osalt tarvitatakse ikka veel tinti tsekkide täitmisel. On olemas eriline kaitsetint, mille headus seisab selles, et seda keemilisel teel on raske kustutada; kui katsuda mõne happe abil kirja kustutada, hävineb osaliselt ka tsekipaber. Kirjutusmasinate jaoks on tsekkide kirjutamisel samuti erilised linnid, millel samasugune omadus kui kaitsetindil. Kaunis laialdaselt on tarvitusele võetud, eriti Ameerikas, erilised tseki kirjutusmasinad, mis samuti tahavad pakkuda kaitset võltsimiste vastu. Need on mitmesüsteemilised, kõige enam tarvitatakse vist „Protektograph“ süsteemi masinaid. Nende masinate abil kirjutatakse tseki summa (nii tähtedes kui arvudes), mõnikord ka kuupäev kahevärviselt tseki (enamalt jaolt musta ja punase värviga) ja ühtlasi ka osaliselt perforeeritult. Muidugi absoluutset kaitset ei paku ka need abinõud: on vähemalt ettekujutatav, et kuritegijad kaitsuvad tseki olevaid augukesti, mis tseki kirjutusmasina tarvitamise tagajärjel saadud, täita pabermassiga, tseki värvi- ja tarvilistel kohtadel ja siis võltsimist toimetada. On tehtud katseid leida aparate, mille abil pannakse tsekkidele mingi salamärk, mis silma ei paista, vastavale pangale on teada ja mida võimalik ei ole hävitada. Salamärgid peavad olema teatavas vahekorras tseki summaga ja tähtpäevaga. Tseki esitamisel pangale väljamaksmiseks antakse tsekk vastavale ametnikule, kes siis kohe kindlaks teeb, kas tsekk on võltsitud või mitte. Dr. Veters jutustas Berliini politseikongressil ühest sarnasest aparaadist, mis hiljuti konstrueeriti ühe Viini pangaametniku poolt. Aparaat on ise kaunis keeruline ja selle tarvitamine pole sugugi lihtne. Olgu ainult tähendatud, et aparadi käsitamisel tarvitatakse salasõnastikku, mis peab kindlustama panka võltsimiste eest. Ka sarnaste aparaatide kohta tuleb kahjuks tähendada, et kuigi neid saab tarvitada igapäevases elus, ei paku nad siiski täielikku kaitset võltsimiste vastu, sest

kuritegijad püüavad ka tsekkide alal oma teadmisi ja kogemusi täiendada, et sammu pidada meie aja tehnikaga.

Kokkuvõetult näeme, et politsei kaitse on väga tarvilik võitluses tsekkivõltsimiste ja -võltsijate vastu, see kaitse on ka praegugi veel kõige kindlam abinõu tähendatud võitluses. Kui aga politsei tahab edukalt võidelda tsekkivõltsijate vastu, siis peab tema kasutada olema samasugune materjal nagu võitluses üldse rahvusvahelise kuritegevuse vastu. Rahvusvaheliste tsekkivõltsijate kartoteek, nende näopildid, näpupäljed, nende poolt tarvitatud tsekkide päevapildid, nende käekirjad, elulookirjeldus jne. on materjal, milleta on võimatu head tööd teha. Tegelik elu on näidanud, et sarnasel politseilisel võitlusel on siis kõige enam edu, kui tsekkivõltsijate asjad antakse ühe asutuse ajada. See asutus informeerib tarvilisel määral pankasid ja teisi ärisid, kes asjast huvitatud, tarbekorral antakse teateid ka

ajakirjandusele, kui see — nagu tihti — vajalik kuritegija tabamiseks. Väga tähtis on ka sellel erialal muidugi teadete vahetamine üksikute riikide politseiasutuste vahel tsekkivõltsijate kohta ja kõigepealt kiire teadete edasiandmine, kui on asunud rahvusvahelise kuritegija püüdmisele. Traadita telegraaf ja raadio on tähtsamaid abinõusid niisuguste teadete edasiandmiseks. Teated peavad võimalikult täielikult sisaldama kõiki andmeid kuriteo, s. o. tseki võltsimise toimepanemise viisi kohta, nii et vastavad politseiametnikud võiksid — kuritegija töötamisviisi järgi otsustades — öelda, kellega on tegemist, kui on muidugi asjasse segatud vana „internatsionaal“. Et tsekkivõltsijate edu ainult siis võib olla suur, kui nad suudavad väga kiiresti tegutseda, s. o. kiiremini kui politsei, siis on eriti tähtis kõnesoleval alal töötada väga ja väga kiiresti.

Pariisi kriminaalpolitsei reorganiseerimisest.

Meieaja teadus ja rippuvalt sellest ka kohtupraktika on hakanud kuritegude uurimisel ja selgitamisel peatähelepanu pöörama kuritegijale ja mitte enam kuriteole nagu see sündis varem; mitte vargus pole tähtis eesjoones vaid varas, mitte tapmine vaid mõrtsukas. See põhimõte on vähemalt osaliselt pandud maksma ka juba mõne riigi nuhtlusseaduses. Politsei s. o. kõigepealt kriminaalpolitsei vaatekoht on loomulikult teine, vastupidine: politsei võitleb kuritegevuse vastu üldse, püüdes tabada üksikuid kuritegijaid ja selgitada nende poolt toimepandud süütegusid. Võib öelda, et vahe hea kriminalisti ja hariliku kriminaalametniku vahe seisabki selles, et esimene peab alati silmas oma töö lõpusihi, viimane aga jälgib üksikut seadusevastuetsijat. Dr. H. von Hentig tähendab seetõttu ka täie õigusega, et hea kriminalist katsub tutvuneda teatavate kuritegijate tüübiga täielikult, tema uurib, näiteks, taskuvaraste töötamisviisi, elukäiku jne. Tema on v. Hentigi sõnade järgi jahimees, kes jahilooma eluviisiga ja kommetega peab tuttav olema selleks, et edukalt töötada. Jahimees võib olla kõige parem kütt, kuid temal pole mingit edu, kui jahilooma elamisviis on talle võõras.

Kõigest sellest peame järeldama, et moodsa kriminaalpolitsei reorganiseerimine ei ole peaaesjalikult tehniline küsimus vaid vaimline. Sama v. Hentig tähendab oma artiklis „Parität Kriminallpolitzei“ („Die Reorganisation der Parität Kriminallpolitzei“ — „Die Polizei“ nr. 11 s. a.), et, näiteks, kriminaalametnik-spetsialist n. n. ekshibitsionistide kõlblusvastase tegevuse alal teab oma pikaajaliste kogemuste põhjal, et tähendatud haiglased isikud oma tegevuseks valivad alati sama koha ja sama kellaaja. Kui nüüd teatatakse kriminaalpolitseile niisuguse isiku tegevusest (harilikult on need teadaanded loomulikult puudulikud, isikukirjeldus pole täpne jne.), siis teab ametnik-spetsialist pea alati kellega temal on tegemist (kui kõlblusvastane tegu pole esimene, mis sama isiku poolt toime pandud); temal on oma kartoteek, tema teab, millal vabastati vastavad isikud vangimajast või hullumajast jne. Sest ekshibitsionisti tegevusviis, tegevusaeg ja -koht on ka omamoodi näpupälj. Spetsialistid võõrastemajades toimepandud varguste selgitamise alal võivad samuti töötamisviisi, varastatud kraami jne. järgi otsustada, kes võib retsidivistidest võõrastemajade varastest kahtluse alla lange-

da mõne uue varguse toimepanemise puhul. Tähtendatud tõeasja võib laiendada kõikide kriminaalpolitsei erialade peale.

Reorganiseerimine tähendab siis ka esimeses järjekorras ametnikkude väljaõpetamise tõstmist, selle intensiivsemaks muutmist ning ühtlasi spetsialistide koostöötamise edendamist. Seejuures on selge, et kasutada tuleb muidugi kõiki tehnilisi abinõusid ja uusi leidusi. Selge on samuti, et kuigi ametnikkude arvu võib vähendada reorganiseerimise tagajärjel, see vähendus ei tohi olla nii suur, et ülejäänud ametnikke tööga nii koormataks, et lihtne väsimus ja ületöötamine ei luba teatud määralt ja täiel jõul.

Ameerika kriminaalpolitsei on kaugelt teiste vastavate asutuste ees nende hulgaliste kallihinnaliste tehniliste abinõude tõttu, mis on tema kasutada. Ühisriigid on rikas riik ning teised, eriti Euroopa riigid ei suuda temaga võistelda. Inglased ja sakslased on suutnud oma politseiasutuste tööd teha tagajärjekätkaks tänu eeskujulisele organisatsioonile ning ametnikkude põhjalikule väljaõpetamisele. Prantslastel puudus senini kõva ja järjekindel organisatsioon. Kui prantsuse kriminaalpolitsei suutis töötada heade tagajärgedega, siis on see seletatav kõigepealt hea inimmaterjaliga, mis oli ja on prantslaste käsutades. Prantsuse kriminaalametniku leidlikkus on kuulsaks saanud üle ilma, kuid siiski andis hästi organiseeritud aparaadi puudus ennast mõnel korral valusalt tunda.

Senini töötasid Pariisis kaks kriminaalpolitseiliste ülesannetega organisatsiooni kõrvuti: riiklik kriminaalpolitsei, n. nim. sureté generale, ja Pariisi politseiprefektuuri kriminaalpolitsei, n. nim. police judiciaire. Kriminaaltehniliselt seisab politseiprefektuur ajakõrgusel: seal on olemas hästi sisseseatud teadete kogumise ja edasiandmise osakond,

on olemas kõva võõraste kontrolli jne. Kuid kõik see oli olemas ka riiklikul politseil, mis allus otsekohe prantsuse siseministeeriumile. Kuid ainuüksi politseiprefektuuris on teaduslik politseilaboratoorium, mis kord kuulsa Bertillon töö tagajärjel oli eeskujuks terve maailmale ja mis praegugi on väga hea; samuti on ainult politseiprefektuuris keskkoht isikute kindlakstelemiseks, n. nim. services des sommiers judiciaires. Viimases leiduvad karistatud ja otsitavate isikute isikukirjeldused, näopildid, näpupäljed, teated kantud karistuste kohta jne.

Et kriminaalpolitsei koostöötamist kergendada, et ka lõpetada kord soovimatuid rähkusi, mis ühenduses kahe iseseisva üksikult mitteararippuva kriminaalpolitsei tegevusega, et tööd ühtlustada ja lihtsustada, tahetakse mõlemaid politseiasutusi ühendada. Uueks asutuse juhiks, kellest arusaadavalt oleneb väga tähtsal määral ühendatud kriminaalpolitsei tagajärjekas tegevus, saab arvatavasti Jean Chiappe, senine siseministeeriumi kindralsekretär, kelle peateeneks viimasel ajal foetakse Garibaldi asja ajutist likvideerimist tehniliselt eeskujulikul ja väga targal kombel, asja, mis hiljuti laineid lõi terves maailmas. Ühes sellega hakkaks siis ka Pariisi politseiprefekt terve prantsuse kriminaalpolitsei juhiks, temale alluksid kõik kriminaalbrigaadid, erikomissarid jne. ja peate selle veel riiklik politsei suuremates linnades, s. o. kõigepealt Marseilles, Toulonis, Lyonis jne. ning sandarmibrigaadid.

Pariisi politseiprefekti koht muudetakse seeläbi väga kõrgeks kohaks, see koht vastaks — nagu mõnel pool arvatakse — isegi politseiministri kohale, nagu see olemas oli kuningriigi ajal ja siis ka peale 9. termidori vabariigis ja keiserriigis. Juhitake tähelepanu veel sellele, et politseiministrid tunneb prantsuse ajalugu ainult kriitilistel silmapilkudel.

Isikutunnistustest.

K. Kiitt.

„E. Politseilehe“ nr. 20 s. a. avaldati minu kirjatükk „puudusi meie isikutunnistustes“. Toimetus lisis sellele artiklile märkuse, et toodud väited ja kaalutlused oleksid õiged, kui isikutunnistuse võtmine ja kaasaskandmine oleks meil sunnitud. Küsimuse kohta võttis sõna ka

politseikooli direktor hra Mets („E. P.“ nr. 22/23 s. a.). Hra Mets tuleb otsusele, et minu poolt esitatud ettepanekud osalt ei ole otstarbekohased ja osalt ei ole läbi viidavad.

Kõigepealt on hra M. ebaõigelt saanud aru minu artiklist selles osas, kus räägi-

takse veneaegse passi ja meie isikutunnistuse erinevusest. Nimelt on hra M. minu artiklist lugenud välja, nagu oleks seal räägitud isikutunnistusest kui liikumist õigustavast tunnistusest, nagu seda oli veneaegne pass, kuna minu kirjatüki algul on väljendatud, et meie isikutunnistus on maksev ainult isikuttõendava dokumendina.

On õige, et isikutunnistuse võtmine meil pole sunduslik, kuid tegelik elu näitab, et isikutunnistuse võtmine ja kaasaskandmine isikule, kes soovib viibida oma alalisest elukohast väljaspool, on tarviline. Kõigepealt juba registreerimise otstarbel. Siseministri sundmääruses majaraamatute kohta („R. T.“ nr. 5—1921. a.) on nähtud ette, et elanikke võib majaraamatusse kanda sisse: Eesti vabariigi kodanikke isikutunnistuse ja välismaalasi tarvilise elamisloa järele. Sama määruse § 4. juures leiduvas märkuses on öeldud, et tarvilise dokumendi puudusel tuleb isik kanda majaraamatusse suusõnaliste üteluste põhjal ja seesuguste isikute ilmumisest viibimata lähemale politseiametnikule ehk asutusele teadustada. Ja mis teeb niisugusel juhtumisel politsei, eriti kui isik temale tundmatu ja kui teda ka lähemas ümbruses keegi ei tunne? Ei ole see korralik politseinik, kes jääb uskuma tundmatu kodaniku suusõnalisi avaldusi tema nime jne. kohta ning loeb seega asja lõpetatuks. Nii võiksid igasugused kahtlased ja tagaotsitavad isikud end politsei külje all rahulikult varjata, elades isikutunnistusest vale nime all. Et hojuda kirjeldatud väärnähtusest, võiks dokumendita isik võtta vahel isiku kindlaks tegemiseks ja saata kohta, kus teda tuntakse ehk kus ta ütleb enesel olevat tuttavaid. Kuid ma arvan, et see meetod ei ole meeldiv ega otstarbekohane kodanikule ega politseile. Mõned politseiametnikud talitavad mainitud juhtumistel nii, et jätavad dokumendita majaraamatusse kantud isiku registreerimata ja võtavad majaomaniku vastutusele registreerimise määruse rikkumise pärast, põhjendades seda seega, et suusõnaliste üteluste põhjal majaraamatusse kantud andmeid ei saa pidada küllalt usaldusväärseteks ja seepärast ei või nende põhjal ka registreerimist toimetada, kuna pealegi tuleb registreerimise korral isikutunnistusele teha vastav märkus. Kuid ka sel moodusel on halvad küljed. Sest on's majaomanik seepärast süüdlane, et tema uuelt majaelanikult kohe ei nõudnud isikutunnistust. Isi-

kutunnistuse puudumine harilikult tuleb avalikuks registreerimise puhul ja majaomanik, võib olla, siis ei võtakski dokumendita isikut oma majja, kuid on juba hilja, üürnik on kolinud sisse. Samuti võib juhtuda, kui üürnik võtab omale kaasiürniku ja viimane on isikutunnistusest.

Eelpoolkirjeldatu põhjal võib öelda, et kuigi isikutunnistuse võtmine ei ole meil sunduslik, kuid isikutunnistuse võtmine ja kaasaskandmine isikule, kes omast alalisest elukohast soovib lahkuda, on hädatarvilik, otse möödapääsematu. Minu eelmises artiklis oli arvestatud just selle nähtusega. Kui alalistest elanikkudest mõni ei võta isikutunnistust, siis ei tee see viiga, sest tema kohta on tarvilised teated kergesti kohapeal kättesaadavad.

Edasi räägib hra M. päevapildi pealekleepimisest isikutunnistusele, millega ta on põhimõtteliselt nõus, kuid arvab, et see sünnitab ülesaamatuid raskusi, näiteks päevapiltnik ei ole kättesaadav või ei jõuta pilti muretseda. Asja tähtsust arvesse võttes, peaks neist raskustest saama üle. Ei ole, näiteks, mõnes kohas päevapiltnik kergesti kättesaadav (muidugi maal), siis võiks vallavalitsus korraldada asja nii, et kutsuks päevapiltniku teatud päeval vallamaja juure, kus soovijad end päevapildistada võivad lasta. Ja mis puutub ülesvõtte hinnasse, siis võiks äärmisel juhtumisel pildi muretseda riigi või omavalitsuse kullul. Kuid ma usun, et seesuguseid vaeleid leidub vist vähe, kes ei suuda omale ülesvõtet teha lasta.

Hra M. arvab, et isikutunnistusi väljaandvad ametnikud ei saa isiku kirjeldamisega küllalt hästi toime, kuna neil selleks tarvilised teadmised puuduvad. Ka sellega peaks hakkama saama. Sest kui kantseleiametnik, kes kirjutab isikutunnistuse välja, ei suuda juuste ja silmade värvi jne. määrata kindlaks, siis võiks seda teha isikutunnistusele allakirjutaja ametnik. Mis puutub iseäraliste kehaliste puuduste märkimisse, siis see tõesti võib mõnele tunduda haavavana ja seepärast ei ole ma seesuguste puuduste isikutunnistusele märkimist ka soovitanud. Ka näpujälje võtmine pole soovitatav, sest tema võtmine on tülikas ja teda ei oska igauks ka võrrelda; pealegi tuleb näpumärgi kui tõendusega tegemist teha ainult raskemate kuritegude puhul. Mis puutub isikukirjeldusse, siis ei võiks küll keegi seda enese kohta pidada haavavaks, kui tema kohta käivad andmed märgitakse isikutunnistu-

sele. Ausale kodanikule peaks selle tarvidus olema iseenesest selge.

Minu artiklis oli muuseas avaldatud soov, et politsei valvealolek isikutunnistusele märgitaks. Hra Mets leiab selle mittekohase olevat, millega aga mina ei saa jääda rahule. Nimelt toonitab hra M., et see on kodanikule tülikas ja haavav, kui tema isikutunnistusel leidub märkus valvealoleku kohta. Sellele võiks vastata, et on paljugi inimesi, kel on haavav ja piinlik kinni istuda vanglas või seista politsei valve all, kuid kas jäetakse seepärast keegi vanglasse saatmata või politsei valvele andmata! Arvan, et isikul, kellel julgust jatkus kuriteo toimepanemiseks, ei ole mingisugust õigust öelda, et karistus on talle haavav. Politsei valvealolek peale vanglast vabanemist ongi üks osa karistusest. Kui kuriteo toimepanija kardab teo tagajärgi, siis on talle väga selge vastus sellele: jätku kuritegu

toime panemata! Arvan, et seesugusel märkuse tegemisel on mõnikord isegi muraalne mõju kuritegija peale, kuna ta teab, et kõik tema teod registreeritakse ja kõigile kergesti võivad saada teatavaks. Kuna vastasel korral ta arvestab seega, et kui vahetab elukoha, siis arvab, et seal tema karistusest ei teata midagi ja seal võib esineda jällegi täiesti korraliku kodanikuna, sest „paberid on puhtad“. Ka selle kohta, et isikul, kelle isikutunnistusel leidub märkus valvealoleku üle, on raske leida tööd ja korterit, võib öelda niipalju, et siingi ei ole seesugune märkus ülearune, sest tööandjad ja majaperemehed juba teavad kellega neil tegemist. Võib olla, et ka niisugustel juhtumistel saavad valvealused oma teo tagajärgi mõnikord tunda, kuid see on nendele parimaks hoiatuseks, et nad ei paneks toime uut kuritegu.

Spordi alalt.

Piirivalve valitsuse ülema käsukiri 16. juunist s. a. nr. 84.

Narva jaoskonna üleajateenijate kogu poolt 7. VI. s. a. Oudova maanteel korraldatud jalgrattasõidu võistlus 25 km. peale, millest 13 piirivalvurit võtsid osa, andis järgmised tulemused: esimesena jõudis finiši reamees Artur K o o l m a n n, ajaga — 1 tund 11 min. 10 sek., teisena noorem allohvitser Johannes Gruuse, ajaga 1 tund 11 min. 15 sek. ja kolmandana reamees Arnold L a k s, ajaga 1 tund 15 min. 50 sek. Võistluse päeval oli ilm vihmane ja tuulne ning tee porine, mispärast tulemused halvemad kui eelvõistlustel. Võitjatele annetati esimeseks auhinna reamees Koolmann'ile sheton, teiseks noorem allohvitser Gruuse'le portsigar ja kolmandaks reamees Laks'ile taskunuga.

Piirivalve valitsuse ülema käsukiri 25. juunist s. a. nr. 88.

Narva jaoskonna üleajateenijate kogu spordikomisjoni poolt 12. VI. s. a. korraldatud rännakkäigu võistlusel 16 km. peale Narvast Keikimo kordoni ja tagasi, millest 12 piirivalvurit osa võtsid, jõudis esimesena finiši Narva-Jõesuu rajooni valvur kapral Richard A r p, ajaga 1 tund 55 min. 55 sek., teisena Vasknarva rajooni kordoni ülema k. t. noorem allohvitser Edgar E l l e r, ajaga 1 tund 59 min. 5 sek. ja kolmandana Komarovika rajooni valvur reamees Theodor S a a r e k e.

Jaoskonna ülemal lubada võitjaid puhkusele: kapral R. Arp — 14 päevaks, n. allohv. E. Eller — 10 päevaks, ream. T. Saareke 7 päevaks.

Ametlik osa.

Politseidirektori käsukirjaga 21. juunist s. a. nr. 9

on Tartu-Valga prefektuuri allkonstaabel Albert Ruubel määratud ajut. Saadjärve rajooni konstaabli kohusetäitjaks Tartumaal, arvates 1. juunist s. a.

End. kriminaal vanem assistent Rakveres Theodor Raudsep, kes vabastati

koosseisude vähendamise tõttu, on määratud kriminaal vanemaks agendiks Viljandisse, arvates 20. juunist s. a.

Piirivalve valitsuse ülema käsukiri 9. juunist s. a. nr. 82.

Piirivalve käsiraamatu § 11 p. d selgituseks kästakse järgnevast korrast kinni

pidada: Kui olukord nõuab, et paremate tagajärgede saavutamiseks salakauba ja salaja üle piiri liikujate ärahooldamisel või jälgimisel on tarvilik eraldi piirivalvurid erariietes välja saata, siis peab valvuril olema sarnasel juhtumisel igakord kirjalik ettekirjutus väljasaatja ohvitseri või kordoni ülema poolt kaasas.

Niisuguse ettekirjutuse andmisest peab väljasaatja kordoni raamatu viimases lahtiris märkuse tegema. Juhtumisel, kui erariietes jälgimiseks väljasaadetud piirivalvuril tuleb astuda tegevusse kui tunnimehel, siis on ta kohustatud ütlema kõige-

pealt seaduserikkujale, et on piirivalvur ja asub ametikohuste täitmisel ja kui olukord seda nõuab, siis tarvilikud tunnistused näitama ette.

Politsei peavalitsuse poolt on antud luba laskeriistade parandamiseks Jaan Anne p. Kõiv'ile — Otepää alevis, Pärna tän. 12. tunnistus maksev 17. VI. 28 a. nr. 485-a.

Politseidirektori määrusega on tühistatud Peeter Mölder'i, Karl Karli p. Brecher'i ja Aleksander Aleksi p. Guutmam'i laskeriistalood.

Välismaail.

Autojuhtide katsetest Saksamaal.

Saksamaal kasvab autode üldarv iga päevaga; kuna 1923. a. oli üle riigi 212.949 jõuvankrit, tõusis see arv 1. juuliks 1. a. juba 544.894 peale, seega tuli iga 211 elaniku kohta üks jõuvanker (Berliinis ja Saksenis iga 86, Hamburgis iga 87 ja Breemenis iga 95 elaniku kohta üks). Autoteede ehitamisega ollakse kibedasti ametis: suurim ja parim sellesarnane tee saab Kölni ja Düsseldorf'i linnade vahel. Riigi postivalitsuse käes on 1375 autoliini, millede pikkus kokku üle 26.000 km. 1926. a. sõitsid seitsme esimese kuu jooksul postivalitsuse autobussidega ümarguselt 23 milj. inimest. Kõik need arvud näitavad, kui suure tähtsuse on omanud auto praegusaja Saksamaal. On siis ka arusaadav, et kõiksugustele küsimustele, mis ühenduses autoliikumise, pööratakse erilist tähelepanu. Liikumismäärused jne. seisavad omavalitsuste ja politseiametnikkude nõupidamistel ja koosolekutel esiplaanil. Väga tähtsaks tunnustatakse ka autojuhtide katsete küsimus, seda enam, et õnnetuste arv alatasatõuseb, mis tekkinud autojuhtide süü läbi. Dr. med. et phil. Lustigi ettepanekul tahetakse maksta panna uued põhimõtted autojuhtide kehalise järelevaatuse alal. Dr. Lustig soovitab („Zeitschrift für Medizinale Beamte und Krankenhausärzte“): 1. autojuhtide arstlist järelevaatust toimetada iga 5 aasta tagant kuni juhi 60 a. vanaduseni, sellest ajast peale iga 3 aasta möödumisel; autobusside juhte järele vaadata aastas üks kord; 2. arstidele teha ülesandeks teatada iga kord vastavale kreisiarstile, kui mõne autojuhi juures on leitud vigas-

tusi või haigusi, mis ravitseva arsti arvamisel võiks takistada autojuhtimist; 3. politseiasutustele ja teistele administratiivvõimudele, kes seisavad asjale lähedal, anda õigus igal ajal lasta autojuhte arstliselt läbi vaadata, kui on tekkinud mingi põhjendatud asjaolu, mis nõuab juhi uut järelevaatust arsti poolt; 4. kõik nõudmised, mis maksavad autojuhtide kohta, tulevad panna maksma ka mootorrataste juhtide suhtes, nagu see maksis varem.

Pariisi naispolitseinik.

Pariislasti tabas liikuti suurem üllatus. Ühel ilusal päeval seisis Rue St. Antoine nurgal politseinik, kes kuulsa valge kepi abil tänavliikumist hakkas reguleerima. Olgugi et juba olj pime, võis siiski aru saada, et tegemist on naisametnikuga. Tänavliikumise reguleerimine on raske-maid välispolitsei ülesandeid, mistõttu ka üldine imestus oli suur, et sarnane ülesanne väga käidaval kohal naisterahva peale pandud, seda enam, et varemalt sellel kohal üldse liikumist reguleerivat ametnikku polnud. Arvati, et Pariis on jõudnud kõikidest politseiasutustest ette, sest liikumist reguleerivat naispolitseinikku senini veel kusagil maailmas ei tuntud. Muuseas jäi liikumine Rue St. Antoine tänaval varsti peale politseiniku tegevusse astumise täiesti seisma. Valge kepp ei lubanud liikuda autodel, mootorratastel, autobussidel, vankritel jne. Sõiduriistade juhid vandusid, sõitjad said närviliseks, eriti need, kellel suur rutt, anti signaale, lärmitseti ja sõimati, kuid ei saanud edasi liikuda. Sajad sõiduriistad seisis paigal, ei saanud liikuda edasi ega tagasi. Nais-

politseinik hoidis valget keppi ja jättis vabaks ülekäigu üle tänava jalakäijatele. Viimased olid muidugi õnnelikud, sest harilikult on jalakäijal käimine üle käidava tänava, kus liigub hulk sõiduriistu, kaunis kardetav. Kuid varsti lõppes kõik: jõuvankrite juhtide, sõitjate ja omanikkude kannatus, jalakäijate hädaohuta ja vaba kõndimine üle suure Pariisi tänava ja naispolitseiniku kindel valitsemine liikumise üle. Ainult veerand tundi kestis terve lugu. Pealtvaatajad teavad kõnelda, nagu jutustavad lehed, et autojuhtide viha tõusis politsei vastu haripunktini: üks autojuhtidest tahtnud isegi oma sõiduriistaga naisametniku otsa sõita! Igatahes ei olevat Pariisi tänavatel kaua aega enam kuulnud niisugust lärmitsemist ja sõimu kui tol korral. Korraga ilmusid joostes kohale meespolitseinikud ühe vanemkõrniku juhatusel. Viimane tormas naisametniku juure, tõukas ta eemale ning andis ühesrutanud ametnikkudele käsu naisterahvast toimetada jaoskonda. Otseteed pändi liikumine jälle käima. Selgus, et naisterahvas, keda politsei nimetatakse lühidalt Marcelle'iks, on vaimuhaige. Harilikult elab tema rahulikult ja ei sega kedagi, mispärast teda ka ei interneerita. Ainult alkoholi tarvitamisel satub naisterahvas mõnikord marru ja võib endale ja teistele saada hädaohutlikuks. Marcelle on kõrtniku lesk ja on alkoholi, kokaiini ja teiste mürkide liigtarvitamise tagajärjel füüsiliselt ja vaimliselt kannatanud. Politseil on tulnud temaga tegemist teha mitmel korral. Arvatavasti leidis naine ootamatult korterist oma kadunud mehe ametriided ja otsustas siis neid tarvitada, ise politseiniku kohuseid täites. Kuidas liikumist reguleeritakse, oli tal teada ja nii sattus tema St. Antoine tänavale, kus ta sünnitas suurt segadust. Naisterahvas paigutati närvihaigete haigemajja.

Tapmised Preisimaal.

Saksa „Amtlicher preussischer Pressedienst“ toob ülevaate Preisimaal 1925. a. toimepandud kuritegude kohta. Nagu selgest kokkuvõttest selgub, tapeti tähendatud aasta jooksul Preisimaal kokku 874 inimest, nimelt 533 meesterahvast ja 341 naisterahvast. Samal aastal hukati kohtuotsuste täitmiseks 12 isikut raskete kuritegude toimepanemise eest (11 meest ja 1 naine). 100.000 elanikust suri seega tapmise tõttu 2,3 inimest. 1924. a. oli see arv sama suur, s. o. 2,3 inimest, 1923. a. — 2,6 inimest, 1913. a. — 2,1 isikut. Mis puu-

tub üksikutesse maakohdadesse, siis näitab suurimat arvu Ülem-Sileesia provints (4,0 inim.) ja kõige väiksemat arvu Pooseni — Läänepreisi piiriproovints: sama pilti näitab ka 1924. aasta. Huvitav on, et üldiselt on arvud endised, igatahes pole kõikumised suured — arvatud välja ainult Schleswig-Holstein, kus vastav arv kasvab 1,5 pealt (1924. a.) järsku 3,2 peale (1925. a.). Seejuures ei teata seletada, millega on põhjendatud sarnane hüpe. 874 tapmisjuhtumisest langeb peaaegu ükskolmandik (276 — 1925. a. ja 203 — 1924. a.) lastetapmistele! Peasjalikult on siin muidugi tegemist vastsündinud laste hukkamisega emade poolt kohe või varsti pärast sünnitamise. Kuna lapsi alla 1 a. tapeti 276 korral, langeb see arv laste vanemakssaamisega: 1 kuni 5 a. tapeti 24 juhtumisel, 5 kuni 15 aastaseid 37 juhtumisel. Ülejäänud arv — 537 isikut — käib inimeste kohta üle 15 eluaasta. Mis puutub tapetud inimeste elukutsesse (üle 15 a. van.), siis langesid mõrtsukate ohvriks: 72 meest ja 13 naist põlluharijat, 170 mees- ja 20 naistöolist, 57 meest ja 11 naist kaubanduse alalt, 26 meesametnikku, 2 mees- ja 3 naisametnikku hoolekande ja tervishoiu aladelt, 3 mees- ja 19 naisteenijat. 16 mehelt ja 10 naiselt kohta märgib statistika: pensionärid. Tapmised saadeti korda mitmel viisil. Vastsündinud lapsi hukati enamalt jaolt uputamise teel, tihti aga ka kägistamise ja lämmatamise teel. Muudel juhtumistel domineerib muidugi mahalaskmine, mida toimetati 221 juhtumisel, sellele järgneb surnukslöömine 136 korral ning surmamine pussiga jne. 127 juhtumisel. Üldiselt võib märgata tapmist arvu vähenemist võrreldes segaste aegade, s. o. 1919. ja 1920. aastaga, olgugi et see arv väga väiksel kahaneb.

Viini kriminaalpolitseilise instituudi tegevusest.

Teatavasti asutati mõne aasta eest Viini politseidirektsiooni juures eriline kriminaalpolitseiline instituut, n. ütelda ülikool politseiametnikkudele, mille ülesandeks on täiendada ja laiendada kõrgeima haridusega politseiametnikkude teadmisi politsei tegevusaladel. Loengud on teoreetilise iseloomuga, selle kõrval aga katsutakse tähelepanu pöörata ka praktilisele teenistusele või õigemini juhatusle, kuidas kasutada tegelikult teenistuses teoreetilisi teadmisi. Käesoleva aasta suvemestri programmis on muuseas ette

nähtud järgmised ained: antropoloogia, üldine kriminalistika, kaubaõpetus, lahus-
tusteadus, kriminaalbioloogia, psükoloogia,
kriminaaltaktika, käekirjade uurimine
ja ekspertiis, kohtulik psükiatria jne.
Puhtpraktilisi õppusi korraldatakse päe-
vapildistamise ja daktüloskoopia alal.
Peale kursuste kuulamist võivad kuula-
jad katseid sooritada üksikute ainete koh-
ta, sunnitud nad selleks ei ole. Katseid
terve kursuse ulatuses võib sooritada ai-
nult peale nelja semestri; katsed on nii-
hästi teoreetilised kui ka praktilised.

Ameeriklaste hoiatustahvlid.

Kuna Euroopa riikides (ja eriliselt Sak-
samaal) kõikidel hoiatus- ja teistel sar-
nastel tahvritel seisab alati muutmatult
„keelatud“, „keelatakse“, „hoiatatakse“,
„karistatakse“ jne. jne., mis kellegi eri-
list tähelepanu enese peale ei tõmba, sest
kõik sarnased keelud ja hoiatused on saa-
nud juba igapäevaseks ning igavaks ja
äärmisel juhtumisel tülitavaks nähtuseks,
on praktilised ameeriklased hakanud oma
hoiatus- ja keelutahvleid uuendama, nen-
de sisu revideerides ja muutes. Ameer-
riklane armastab nalja ja seepärast on
hoiatustahvlite sisu ka naljatooniline, kuid

siiski lühikene ja praktiline. Olgu siin-
kohal toodud mõningaid näiteid, mis käi-
vad autode ja eriliselt autode liikumise kü-
ruse kohta. „Kui pikkamisi sõidate, näete
meie linna. Kui kiiresti sõidate, näete
meie vangimaja“ — lausub üks tahvel.
Teisel loeme: „Elu on ilus, sõitke pikka-
misi!“ Kolmandal leiame: „Pikkamisi
sõita! Läheduses ei leidu haigemaja!“

Maanteede ehitamise kursus.

Saksa maakondade liit korraldas hiljuti
lühikeseajalise kursuse ametnikkudele,
kelle ülesandeks maanteede ehitamine,
selle üle valvamine, maanteede korrashoid
jne. Liit astus ühendusse Berliini tehnilise
ülikooliga ja ühes riigi ja Preisi-
maa rahalisel toetusel läks korda kursust
läbi viia. Kursusest võttis osa 350 amet-
nikku-spetsialisti. Ametnikkude hulgas
leidis kõige enam riigi ja preisi ministee-
riumide ametnikke, kelle ülesannete hulka
kuulub maanteede korrashoiu eest hoolit-
semine. Kursusest võttis osa ka omava-
litsuste (nii maakondade kui linnade) esi-
tajaid. Kursustel käsitati kõigepealt kü-
simusi, mis praktilise tähtsusega mood-
sate teede ehitamisel, kusjuures võeti ar-
vesse alatasa tõusvat autode liikumist.

Väljaandja: **Siseministeeriumi administratiiv-ala kirjastus.** Vastutav toimetaja: **E. Maddison.**
Tegev toimetaja: **O. Angelus.**

K u u l u t u s i .

Tunnustatakse maksvusetuks järgmised isikutunnistused:

- Tochart, Marie, v. a. Tall. linna pol.
5 jsk. ülemalt 14. 1. 20 a. nr. 6712. (3141)
- Lokka, Johannes, v. a. Tall. linna pol.
5 jsk. ülemalt 29. 9. 20 a. nr. 12503. (3142)
- Loffard, Johannes, v. a. Tall. linna pol.
2 jsk. ülemalt 11. 1. 27 a. nr. 2021. (3143)
- Olep, Helene, v. a. Tall. linna pol. 5 jsk.
ülemalt 4. 9. 24 a. nr. 1327. (3144)
- Prosalik, Aliide Karli t., v. a. Nehatu
vallaval. 1921 a. nr. 1300. (3211)
- Kink, Aleksander Jaani p., v. a. Tall.
linna pol. 6 jsk. ülemalt 9. 3. 20 a.
nr. 6259. (3214)
- Beth, Marie Gertrud-Elisabeth Aleksandri
t., v. a. Tall. linna pol. 6 jsk. ülemalt
24. 11. 19 a. nr. 1014. (3216)
- Kuppert, August Aleksandri p., ajut.
tunnistus, v. a. Otepää alevival. (3217)

- Reisberg, Elisabeth Henriette Jaani t.,
v. a. 4 jsk. pol. komissarilt Tallinnas
nr. 16542. (3218)
- Kink, Karl Jaani p., v. a. Tartu linna pol.
1 jsk. ülemalt 9. 10. 24 a. nr. 1991. (3219)
- Peduli, Liisa Mari t., v. a. Tall. linna
pol. 6 jsk. ülemalt nr. 1013. (3220)
- Schvarts, Haim Simoni p., v. a. Tall.
linna pol. ülemalt 27. 5. 24 a. nr. 1600.
(3223)
- Tomingas, Liisa Mihkli t., v. a. Lasna-
mäe jsk. politsei abikomissarilt 6. 8.
26. a. nr. 313. (3225)
- Olde, Mihkel Peetri p., v. a. Talli valla-
val. 10. 5. 20 a. nr. 670. (3742)
- Vestmann, Juuli Mihkli t., v. a. Tõsta-
maa vallaval. 13. 11. 21 a. nr. 775.
(3746)
- Kivi, Liisa Karli t., v. a. Abroka vallaval.
23. 5. 24 a. nr. 211. (3747)
- Kivi, Oskar Liisa p., v. a. linna pol. kom.
Pärnus 17. 9. 26 a. nr. 1332. (3747)

- Saalmann, Eliise Andrese t., v. a. Sui-
gu vallaval. 27. 1. 22 a. nr. 113. (3748)
- Rõigas, Alviine Maali t., v. a. Uue-Ka-
riste vallaval. 20. 12. 19 a. nr. 263.
(3749)
- Tomberg, Artur Ludvigi p., v. a. linna
politseikomissariit-Pärnus 11. 8. 23 a.
nr. 1588. (3750)
- Rimmann, Aleksander Filipi p., v. a.
Pärnu linna pol. ülemalt 8. 1. 20 a.
nr. 9158. (3752)
- Ots, Hans Hansu p., v. a. Laatre vallaval.
19. 12. 21 a. nr. 700. (3753)
- Altof, Madis, v. a. Nõmküla vallaval.
8. 1. 21 a. nr. 1030. (4524)
- Vilguta, Auguste, v. a. Lehtse vallaval.
10. 4. 24 a. nr. 54. (4525)
- Oun, Martin, v. a. Einmani vallaval. 25.
11. 21. a. nr. 963. (4527)
- Joosepson, Hans, v. a. Lehtse valla-
val. 26. 3. 25 a. nr. 115. (4528)
- Roosileht, Karl, v. a. Einmani valla-
val. 8. 3. 20 a. nr. 760. (4529)
- Zipp, Emma, v. a. Tartu linna pol. 1 jsk.
ülemalt 19. 12. 19 a. nr. 5823. (4530)
- Vonk, Johannes, v. a. Nõmküla vallaval.
27. 1. 20 a. nr. 512. (4531)
- Jürisson, Lisette, v. a. Albu vallaval.
28. 10. 26 a. nr. 49. (4532)
- Kotkas, Alma, v. a. Kolga vallaval. 2.
3. 20 a. 1091. (4533)
- Tui, August, v. a. Einmani vallaval. 5.
10. 24 a. nr. 192. (4534)
- Pilt, Hans, v. a. Ambla vallaval. 16. 5.
25 a. nr. 839. (4526)
- Metuusa, Tõnis, v. a. Nõmküla valla-
val. 20. 12. 19 a. nr. 221. (4535)
- Reinvald, Arnold, v. a. Ambla valla-
val. 20. 4. 21 a. nr. 1831. (4536)
- Seidelberg, Karl, v. a. Tapa alevival.
24. 4. 20 a. nr. 1213. (4537)
- Kärp, Elmar, v. a. Lehtse vallaval. 21.
9. 23 a. nr. 165. (4538)
- Reimann, Osvald, v. a. Albu vallaval.
27. 4. 20 a. nr. 1124. (4539)
- Nõmmik, Rosalie, v. a. Albu vallaval.
24. 3. 20 a. nr. 1068. (4540)
- Moosel, Voldemar, v. a. Kapu vallaval.
10. 3. 23 a. nr. 2. (4541)
- Ant, Madis, v. a. Lehtse vallaval. 21. 2.
24 a. nr. 33. (4542)
- Viiso, Johannes, v. a. Albu vallaval. 27.
12. 19 a. nr. 353. (4543)
- Antonis, Jüri, v. a. Albu vallaval. 28.
12. 19 a. nr. 537. (4544)
- Leesmann, Evald, v. a. Einmani valla-
val. 19. 4. 26 a. nr. 226. (4545)
- Einmann, Mihkel, v. a. Rakvere linna
pol. ülemalt 1. 4. 21 a. nr. 6052. (4546)
- Jürisson, Mari, v. a. Uue-Vändra val-
laval. 2. 10. 21 a. nr. 1033. (4547)
- Kroon, Johan, v. a. Tapa pol. ülemalt
13. 12. 19 a. nr. 721. (4548)
- Kukk, Richard, v. a. Lehtse vallaval. 20.
5. 20 a. nr. 908. (4549)
- Leibach, Susanne, v. a. Lehtse vallaval.
1. 3. 20 a. nr. 693. (4550)
- Haav, August, v. a. Lehtse vallaval. 16.
4. 25 a. nr. 137. (4551)
- Aigro, Jaan Jüri p., v. a. Uue-Antsla
vallaval. 15. 11. 21 a. nr. 76. (9420)
- Käremägi, Emilie Kusta t., v. a. Ur-
vaste vallaval. 9. 12. 19 a. nr. 99.
(9422)
- Kukk, August Hansu p., v. a. Vana-Roo-
sa vallaval. 24. 12. 19 a. nr. 323. (9423)
- Laev, Stilla Mihkli t., v. a. Kooraste val-
laval. 3. 3. 19 a. nr. 29. (9424)
- Jantra, Anette Jaani t., v. a. Viitina val-
laval. 31. 12. 19 a. nr. 580. (9425)
- Vessen, Oskar Jaani p., v. a. Urvaste
vallaval. 17. 4. 20 a. nr. 578. (9426)
- Rinkis, Karl Libise t., v. a. Vana-Roosa
vallaval. 20. 12. 19 a. nr. 106. (9428)
- Lintser, Karl Johani p., v. a. Uue-Ants-
la vallaval. 28. 11. 24 a. nr. 49. (9429)
- Kattai, August Jakobi p., v. a. Tsooru
vallaval. 13. 12. 19 a. nr. 104. (9430)
- Antson, Jaan Peetri p., v. a. Antsla ale-
vival. 23. 12. 24 a. nr. 126. (9431)
- Juder, Jaak Karli p., v. a. Tarvastu val-
laval. 17. 12. 20 a. nr. 48.
- Rotberg, Mart Jaani p., v. a. Tarvastu
vallaval. 17. 12. 19 a. nr. 47.
- Pill, Jaan Matsi p., v. a. Uue-Võidu val-
laval. 21. 12. 19 a. nr. 270.
- Sassiad, Linda Jaagu t., v. a. Vaste-
mõisa vallaval. 13. 1. 23 a. nr. 11.
- Peterson, Jaan Anne p., v. a. Vana-
Suislepa vallaval. 3. 7. 23 a. nr. 45.
- Kikkut, Karl Jaani p., v. a. Kuigatsi val-
laval. 1923. a. nr. 80.
- Sirkel, Herman Peetri p., v. a. Õisu
vallaval. 21. 11. 20 a. nr. 479.
- Sutskaa, Jaan Jaani p., v. a. Suure-Kõpu
vallaval. 23. 10. 20 a. nr. 1025.
- Naistem, Elts Andrese t., v. a. Uue-
Suislepa vallaval. 26. 3. 26 a. nr. 317.
- Serpjõkov, Peeter Jakobi p., v. a. Sen-
no vallaval. nr. 183.
- Javorski, Filip Jakobi p., v. a. Irboska
vallaval. nr. 89.
- Oparin, Irina Mitrofani t., v. a. Irboska
vallaval. nr. 9798.

- Krutin, Anastasia Aleksei t., v. a. Irboska vallaval. nr. 608.
- Krivov, Sergei Ivani p., v. a. Senno vallaval. nr. 890.
- Javorski, Feodor Jakobi p., v. a. Irboska vallaval. nr. 70.
- Javorski, Jakob Arhipi p., v. a. Irboska vallaval. nr. 77.
- Losev, Andrei Andrei p., v. a. Senno vallaval. nr. 230.
- Paramonova, Jevdokia Osipi t., v. a. Irboska vallaval. nr. 692.
- Drosdov, Mihail Sergei p., v. a. Senno vallaval. nr. 937.
- Aleksandrova, Pelageja, v. a. Irboska vallaval. nr. 888.
- Minina, Melanja, v. a. Senno vallaval. nr. 5370.
- Kalõnina, Maria Semjoni t., v. a. Irboska vallaval. nr. 4998.
- Ersto, Ella Kotteri t., v. a. Sooru vallaval. 2. 1. 20 a. nr. 248.
- Jemst, Emilie Hansu t., v. a. Hummuli vallaval. 28. 11. 19 a. nr. 432.
- Künnapu, Jaan Jüri p., v. a. Keeni vallaval. 29. 6. 20 a. nr. 280.
- Pantalon, Jaan Juhani p., v. a. Sangaste vallaval. 7. 7. 25 a. nr. 102.
- Pommer, Arthur Adami p., v. a. Sangaste vallaval. 1922 a. nr. 122.
- Peterson, Hendrik Jaani p., v. a. Laatre vallaval. 19. 3. 21 a. nr. 274.
- Pranspill, Johan Hansu p., v. a. Valga linna pol. ülemalt 27. 2. 1920 a. nr. 7400.
- Tihomirov, Dimitri Vassili p., nr. 599. (5461)
- Lukin, Karl Theodori p., nr. 82. (5461)
- Oden, Helmi Gustavi t., nr. 112. (5461)
- Vadi, Paul Johani p., nr. 355. (5461)
- Kriisa, Ernst Johannese p., nr. 365. (5461)
- Summer, Hilda Joosepi t., nr. 233. (5461)
- Pärnov, Johannes Villem p. (5461)
- Gorshanov, Agafon Ivani p., nr. 701. (5461)
- Kikas, Paul Jopsepi p., nr. 147. (5461)
- Lii, Eduard Gustavi p., v. a. Viitina vallaval. 8. 10. 20 a. nr. 799. (5636)
- Lepp, Edgar Jaani p., v. a. Viitina vallaval. 29. 12. 19 a. nr. 372. (5637)
- Zimmer, Peeter Iisaku p., v. a. Nursi vallaval. 23. 11. 20 a. nr. 549. (5638)
- Leier, Aliide Jaani t., v. a. Kasaritsa vallaval. 31. 12. 19 a. nr. 542. (5639)
- Järv, Peeter Jakobi p., v. a. Loosi vallaval. 29. 6. 20 a. nr. 355. (5640)
- Mandel, Iisak Mihkli p., v. a. Ropka vallaval. 24. 3. 20 a. nr. 408. (5641)
- Kasak, Johan Otto p., v. a. Viitina vallaval. 30. 12. 19 a. nr. 538. (5642)
- Embrik, Johannes Hansu p., v. a. Võru maak. pol. 1 jsk. ülemalt 7. 4. 23 a. nr. 87. (5643)
- Reim, Elisabeth Karli t., v. a. Võru maak. pol. linna jsk. ülemalt 9. 6. 25 a. nr. 217. (5644)
- Sulaoja, Jaan Madise p., v. a. Rootovo vallaval. 18. 2. 21 a. nr. 2940. (5645)
- Kahar, Gustav Liisa p., v. a. Aleksandri vallaval. 30. 4. 25 a. nr. 82. (5646)
- Tolk, Oskar Ado p., v. a. Vastseliina vallaval. 30. 4. 20 a. nr. 1089. (5647)
- Trumm, Aartur Kusta p., v. a. Haanja vallaval. 22. 3. 20 a. nr. 1101. (5648)
- Udrask, Liisa Ado t., v. a. raudteepolitsei ülemalt 26. 1. 20 a. nr. 895. (5649)
- Silvester, Robert Alfredi p., v. a. Tallinna pol. 5 jsk. ülemalt 25. 8. 25 a. nr. 2003. (5650)
- Horn, August Hansu p., v. a. Viitina vallaval. 23. 4. 20 a. nr. 709. (5651)
- Ebber, Linda Reinu t., v. a. Võru linna pol. ülemalt 3. 12. 19 a. nr. 1712. (5652)
- Kõivsaar, Osvald Mihkli p., v. a. Võru vallaval. 13. 12. 19 a. nr. 210. (5653)
- Kelt, Johan Jaani p., v. a. Kasaritsa vallaval. 9. 12. 20 a. (5654)
- Villemsen, Mari Kusta t., v. a. Kasaritsa vallaval. 8. 1. 20 a. nr. 635. (5655)
- Kurusk, Juuli Jaani t., v. a. Lasva vallaval. 14. 3. 20 a. nr. 220. (5656)
- Sabu, Peeter Ado p., v. a. Aleksandri vallaval. 22. 12. 19 a. (5657)
- Adamsen, Kusta Peetri p., v. a. Haanja vallaval. 20. 11. 24 a. nr. 132. (5658)
- Adamsen, Alfred Kusta p., v. a. Haanja vallaval. 11. 12. 24 a. nr. 142. (5659)
- Villemsen, Kusta Jüri p., v. a. Kasaritsa vallaval. 22. 12. 21 a. nr. 141. (5660)

Kuulutus.

Mõisaküla jaoskonna politseikomissar Pärnemaal annab teada, et 14. juulil 1927. a. kell 10 hommikul müüakse Karksi vallas „Jõksi“ talus Henn Sepp'a päralt olev varandus, mis koosneb ühest lepapuust poleeritud riietekapist, hinnatud 3500 marga peale, liikumata varanduse maksu sissenõudmiseks. Müüdavast asjast võib näha oksjoni päeval. Pakkumine algab hinnatud summast.

S. Kook.
Politseikomissar.

Mõisakülas, 28. juunil 1927. a.
Nr. 359.